

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 18255-07-20 מדינת ישראל נ' פ' ואח'

21 מרץ 2021

לפני כב' השופט שאול שוחט, סגן נשיא

כב' השופטת עינת רביד

כב' השופט נפתלי שילה

מערער מדינת ישראל – היועץ המשפטי לממשלה
ע"י ב"כ עו"ד אורלי לוי מנצור מפרקליטות מחוז ת"א –
אזרחי

נגד

משיבים
1. פ'
2. ר'

פסק דין

בתמ"ש 57149-10-17 פ' ב' ג' ו- ר' ב' ג' נ' היועץ המשפטי לממשלה נדרש בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל אביב (כב' השופטת איריס אילוטוביץ סגל) לשאלה "האם ניתן להכריז על קשרי אחאות בין שלוש בנות אשר נולדו במסגרת הליכי פונדקאות, וחולקות מטען גנטי משותף באמצעות ביציות של תורמת אנונימית?" כששתיים מהן נולדו מזרעו של גבר אחד והשלישית מזרעו של גבר אחר שמקיימים קשר זוגי ואבהותו של האחד על בנותיו של האחר ומנגד אבהותו של האחר על בתו של האחד הוכרו על דרך של צו אימוץ וצו הורות פסיקתי.

בית המשפט לענייני משפחה השיב בחיוב והצהיר, בפסק דין מיום 24.5.20, "כי קיימים קשרי אחאות הן מבחינה גנטית הן מבחינה משפטית בין שלוש הבנות... על כל המשתמע מכך" ונתן "צו אחאות פסיקתי".

המערער לא השלים עם פסק הדין והגיש את הערעור שלפנינו.

לגישתו "צו אחאות פסיקתי" יוצר סטאטוס משפטי חדש שאינו מוכר במשפט הישראלי, אין לו נפקות רישומית וניתן להסתפק בהצהרה לפיה לשלוש הבנות ד.נ.א מיטוכונדריאלי זהה על סמך תוצאות בדיקה גנטית – מה שמשקף את המצב העובדתי בענייננו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 20-07-18255 מדינת ישראל נ' פ' ואח'

21 מרץ 2021

במהלך הדיון לפנינו הובהרה למשיבים עמדת בית המשפט של הערעור, עמדה אשר תואמת את עמדת המערער, ובעצה אחת הוסכם שהערעור יתקבל, ברם, תתווסף להצהרה שהציע המערער הבהרה ששלוש הבנות נולדו מביציות שנתרמו על ידי אותה תורמת ביציות. המשיבים נתנו את הסכמתם והמערער השיב כעבור מספר ימים, כי הוא מוכן להצהרה לפיה קיימת זהות בד.נ.א. המיטוכונדריאלי של שלוש הבנות שמעידה בהסתברות של 99.9% שמדובר באותה תורמת ביציות מול אישה אקראית באוכלוסייה.

נוכח ההסכמה הנ"ל הערעור מתקבל, צו האחאות הפסיקתי מבוטל וניתן פסק דין הצהרתי שקובע, כי "קיימת זהות בד.נ.א. המיטוכונדריאלי של שלוש הבנות שמעידה בהסתברות של 99.9% שמדובר באותה תורמת ביציות מול אישה אקראית באוכלוסייה".

על מנת להסביר את התוצאה אומר מספר מילים :

בבג"צ 3045/05 בן ארי ואח' נ' מנהל האוכלוסין במשרד הפנים (נבו 21.11.06) הבחינה המדינה בין "תבנית חברתית"; "תבנית חברתית בעלת נפקות משפטית מסוימת" ו"תבנית משפטית". ונסביר! התבניות החברתיות משקפות מודלים משפחתיים או בין אישיים שקיימים ומוכרים בחברה. ככל שיש לתבנית כזו השלכות חברתיות שונות, ויש לה, אשר אינן עולות לכדי סטוס אישי משפטי בר רישום, מקבלת היא נפקות משפטית מסוימת (ידועים בציבור למשל). על מנת שתבנית זו, בעלת הנפקות המשפטית המסוימת, תהפוך לתבנית משפטית עליה לקבל גושפנקא של הדין. כך למשל, נישואין הם תבנית משפטית מוכרת להבדיל מידועים בציבור, לרבות ידועים בציבור בני אותו מין, שאין הם אלא תבניות חברתיות בעלות נפקות משפטית מסוימת בשל ההשלכות החברתיות הנובעות מהם. כך גם האימוץ, הוא תבנית משפטית מוכרת, כמו גם צווי ההורות הניתנים על פי חוק ההסכמים לנשיאת עוברים וההכרה בהורותה של הנתרמת ליילוד שנולד כתוצאה מתרומת ביצית לפי חוק תרומת ביציות.

התא המשפחתי אליו נולדו שלוש הבנות – בנות לאותה תורמת ביציות (בסבירות האמורה) – מהווה אף הוא תבנית חברתית. לתבנית חברתית זו יש נפקות משפטית. לא מן הנמנע שבהיבטים מסוימים, משפטיים, תוכר האחאות החברתית של שלוש הבנות ותקבל משמעות מעבר להיבט החברתי שבה,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 20-07-18255 מדינת ישראל נ' פ' ואח'

21 מרץ 2021

1 בין בחקיקה (ראו חוקי הידועה בציבור) בין בפסיקה פרטנית שתפרש את ההיגד אח/אחות במעשה
2 חקיקה מסוים, בהקשר לזכויות כאלה ואחרות, ככולל גם קשר אחאי מן הסוג שלפנינו.
3 עם זאת, אין היא יכולה לעלות לכדי תבנית משפטית ולהירשם ככזו.

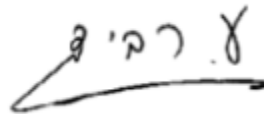
4
5 אין צו להוצאות.

6
7 פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת פרטים מזהים.

8
9 ניתנה היום, ח' ניסן תשפ"א, 21 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

10
11

נפתלי שילה, שופט

עינת רביד, שופטת

שאול שוחט, שופט, סגן הנשיא
אב"ד